

NORMAN ERNST BORLAUG
LAUREAT NAGRODY NOBLA

Dr N.E. Borlaug ur. 25 marca 1914 r. w Gresco, Stan Iowa, USA. Wyższe wykształcenie w zakresie leśnictwa uzyskał na Uniwersytecie Minnesota w St. Paul (USA), który ukończył w 1937 r. (BS). Na tymże Uniwersytecie specjalizuje się w zakresie patologii roślin uzyskując stopnie MS (1940) i PhD (1941). Już w czasie studiów wyższych (1935—38) podjął pracę jako patolog roślin w Służbie Leśnej stanu Minnesota. W latach 1942-44 pracował jako patolog roślin w firmie Du Pont de Nemours, a od 1944 r. w Międzynarodowym Centrum Hodowli Pszenicy Fundacji Rockefellera w Meksyku pełniąc funkcje kierownika badań w zakresie ulepszenia pszenicy i dyrektora programów. Równocześnie był konsultantem FAO w Afryce i Azji.

Praca nad hodowlą pszenicy przyniosła dr Borlaugowi światową sławę. Wyhodował niskosłomowe, bardzo plenne odmiany pszenicy, które w wielu regionach świata, a w szczególności w Azji, Afryce i Ameryce Południowej stoją u podstaw tzw. „Zielonej Rewolucji”. Dzięki temu wiele dotychczas głodujących społeczeństw dysponuje wystarczającymi zasobami żywności. Oprócz prac nad pszenicą cenne są prace dr Borlauga nad wyhodowaniem odmian kukurydzy o wysokiej zawartości białka. Prace i dorobek naukowy dr Borlauga nie znajdują porównania z pracami żadnego innego hodowcy roślin.

Uwieńczeniem uznania jego działalności było przyznanie Mu Pokojowej Nagrody Nobla w 1970 r., obok 28 doktoratów honoris causa, 13 członkostw akademii nauk, wielu nagród naukowych, odznaczeń państwowych i medali oraz innych wyrazów uznania.

Dr. N. Borlaug położył wielkie zasługi dla nauki polskiej i polskiego rolnictwa. W swym Centrum w Meksyku kształcił polskich stażystów i utrzymywał bliskie naukowe kontakty z polskimi hodowcami zbóż. Mimo surowych restrykcji ekonomicznych wprowadzonych przez rząd USA dr Borlaug przyjechał dwukrotnie w 1982 r. do Polski z ramienia Fundacji Rockefellera, aby poznać sytuację polskiego rolnictwa i określić możliwości udzielenia mu pomocy. W oparciu o Jego raport i dzięki Jego staraniom została utworzona w 1988 r. Fundacja Rozwoju Polskiego Rolnictwa, a dr Borlaug został przewodniczącym Rady Fundacji.

W uznaniu zasług Normana Borlauga na wniosek członków Wydziału Nauk Rolniczych i Leśnych, Zgromadzenie Ogólne PAN w dniu 27.05.88 r. nadało Normanowi Borlaug'owi zaszczytny tytuł członka zagranicznego PAN.

W dniu 3 marca 1989 r. Prezes PAN prof. J.K. Kostrzewski wręczył dr Borlaug'owi dyplom członka PAN. W uroczystości tej uczestniczyli: Wicepremier i Minister Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej K. Olesiak, Ambasador USA J. Davis, D. Rockefeller, członkowie PAN Sz. Pieniążek i A. Rutkowski oraz prof. T. Wolski.

A. Rutkowski